

Vzgr Rb Amsterdam, 7 april 2010, EADS & Airbus v Stichting

MERKENRECHT

Handelsnaam of statutaire naam geen gebruik als merk in de zin van art. 2.20(1)(c) BVIE

- Het gebruik van een handelsnaam, dan wel statutaire naam, dient over het algemeen niet ter onderscheiding van waren of diensten zodat vooralsnog niet kan worden gesproken van gebruik zoals bedoeld in artikel 2.20, eerste lid sub c BVIE.

Eiseressen hebben gesteld dat de stichting met het gebruik van het teken EADS in haar handelsnaam, dan wel statutaire naam, inbreuk op haar merkrecht maakt op grond van artikel 2.20, eerste lid sub c en d BVIE. Sub c gaat om het gebruik in het economisch verkeer voor waren en diensten die niet soortgelijk zijn aan die waarvoor het merk is ingeschreven. [...]. Ook nu het in dit geval om een beschrijvende handelsnaam, dan wel statutaire naam gaat, lijkt deze bepaling vooralsnog niet van toepassing. Daarbij komt dat de stichting het teken EADS zonder commercieel belang of het behalen van economische voordeel gebruikt zodat ook geen sprake is van gebruik in het economisch verkeer. Het gaat immers niet om handelsactiviteiten met een commercieel doel nu de stichting bezig is met belangenbehartiging die slechts kan uitmonden in liet verkrijgen van financiële compensatie.

Gerechtvaardigd gebruik in de zin van art. 2.20(1)(b) BVIE

- Er is een geldige reden voor de stichting om een teken te gebruiken dat aan haar publiek duidelijk maakt wat haar doel is.

Vooralsnog is aannemelijk dat de stichting - in tegenstelling tot hetgeen eiseressen hebben gesteld - een geldige reden heeft om het teken EADS op in haar naam te gebruiken. [...]. De stichting zal in haar naam een verwijzing mogen gebruiken om duidelijk te maken waar zij voor staat teneinde mogelijk gedupeerde investeerders te bereiken. Zij heeft in eerste instantie gekozen daarvoor de naam stichting EADS AIRBUS COMPENSATION FOUNDATION te gebruiken en nadien de naam gewijzigd in stichting EADS INVESTORS COMPENSATION FOUNDATION. Door deze wijziging heeft zij al een concessie gedaan. Het gebruik van de term EADS kan als enigszins refererend worden beschouwd en dient ertoe een link te leggen meent haar doelstelling. Van het bestaan van een gelijkwaardig alternatief is vooralsnog niet gebleken. Dat er in de praktijk stichtingen van belangenbehartigers

bestaan zoals de Stichting Hypotheekleed en Stichting Leaseverlies die een meer generieke omschrijving in haar naam gebruiken, doet niet af aan het belang van de stichting het teken EADS te gebruiken. Aannemelijk is dat de stichtingen met een meer generieke omschrijving immers gemeen hebben dat de belangen waar zij voor opkomen in het algemeen al meer bekendheid genieten zodat een verwijzing naar het betreffende product of de onderneming niet nodig is. Ook de omstandigheid dat er andere wijzen zijn om publiek te informeren en deelnemers te werven zoals het gebruik van een website doet niet af aan de omstandigheid dat de stichting belang heeft bij het gebruik van het teken EADS in haar huidige naam.

- Geen ongerechtvaardigd voordeel Stichting – geen concurrentie-voordeel

4.6. De stichting maakt met het gebruik van het teken EADS feitelijk slechts refererend gebruik van dit teken om aandacht te trekken van mogelijk gedupeerde investeerders. Er wordt geen concurrentie-voordeel uit getrokken. Onder deze omstandigheden kan niet worden gesproken van een ongerechtvaardigd voordeel dat door de stichting door dit gebruik wordt behaald.

Geen verwarringsgevaar

- Vooralsnog is ook niet voldoende aannemelijk geworden dat het publiek een verband zal leggen tussen het merk EADS en de diensten van de stichting.

De mogelijk gedupeerde investeerders die gebruik maken van de diensten van EADS zijn op de hoogte van Het geen tussen EADS en de investeerders heeft gespeeld en zullen niet in verwarring raken van de combinatie van het teken EADS en de belangenbehartiging die de stichting voor ogen heeft. Door het gebruik van het teken EADS als naam van de stichting wordt ook niet gesuggereerd dat het een onderdeel van het concern EADS betreft. De woorden investors en compensation en foundation stralen niet uit dat het gaat om bedrijfsmatig handelen van een onderdeel van het EADS concern. In die zin wordt geen afbreuk gedaan aan het onderscheidend vermogen.

Gebruik “Compensation” in naam stichting doet geen afbreuk aan goodwill EADS

- Eiseressen stellen vervolgens dat het gebruik van het teken EADS in combinatie met het woord "Compensation" in de naam van de stichting op een negatieve wijze aan de zintuigen van het publiek appelleert en dat daarmee de aantrekkingskracht van het merk EADS vermindert. Dit standpunt wordt niet gevolgd.

HANDELSNAAMRECHT

Stichting voert geen onderneming – geen oogmerk van commercieel voordeel

- Van een onderneming is volgens de wet sprake indien in een georganiseerd verband het oogmerk om materieel voordeel te behalen aanwezig is. Er is weliswaar sprake van een georganiseerd verband,

maar nu de stichting handelt met het doel vergoeding te verkrijgen om de beweerde door de investeerders geleden schade te compenseren, kan niet worden gezegd dat de stichting handelt met het oogmerk van materieel voordeel. Dat laatste impliceert immers dat er een commercieel voordeel wordt behaald.

PROCESRECHT

Geen belang na wijziging naam

- Nu de stichting haar naam zodanig heeft gewijzigd dat zij het teken Airbus daaruit heeft verwijderd, hebben eiseressen geen belang meer bij haar vorderingen die zien op dit teken.

Hoewel eiseressen hebben gesteld dat de stichting (mogelijk) voornemens is dit teken weer te gaan gebruiken, is hiervan niets gebleken

Vindplaatsen: IER 2010, nr. 55, p. 381, m.nt. Gielen

Vzgr Rb Amsterdam, 7 april 2010

(N.C.H. Blankevoort)

RECHTBANK AMSTERDAM

Sector civiel recht, voorzieningenrechter

zaaknummer / rolnummer: 453276 / KG ZA 10-502

NBTF

Vonnis in kort geding van 7 april 2010

in de zaak van

1. de naamloze vennootschap EUROPEAN AERONAUTIC DEFENCE AND SPACE COMPANY EADS N.V., namens zichzelf en namens haar groepsvennootschappen, waaronder eiseres sub 2, gevestigd te Amsterdam,

2. de vennootschap naar Duits recht AIRBUS OPERATIONS GMBH, gevestigd te Hamburg (Duitsland), eiseressen bij dagvaarding van 9 maart 2010, advocaten mrs. A.M.R. Khodabaks en S. van Mourik te Amsterdam,

tegen
de stichting STICHTING EADS INVESTORS COMPENSATION FOUNDATION, gevestigd te Amsterdam, gedaagde,

advocaten mrs. A.A. Kappert en C. Wildeman te Amsterdam.

Eiseressen zullen hierna afzonderlijk EADS en Airbus worden genoemd. Gedaagde zal hierna de stichting worden genoemd.

1. De procedure

Ter terechtzitting van 23 maart 2010 hebben eiseressen gesteld en gevorderd overeenkomstig de in fotokopie aan dit vonnis gehechte dagvaarding, met dien verstande dat zij hun eis hebben vermeerderd als na te melden. De stichting heeft bezwaar gemaakt tegen deze eisvermeerdering. Aangezien de vermeerdering van eis op 19 maart 2010, derhalve ruim 24 uur voor de zitting, is aangekondigd door eiseressen heeft de voorzieningenrechter deze toegestaan. De stichting heeft vervolgens verweer gevoerd met conclusie tot weigering van de

gevraagde voorziening. Beide partijen hebben producties en pleitnota's in het geding gebracht.

De zaak is vervolgens pro forma aangehouden tot 30 maart 2010 te 12.00 uur teneinde partijen in de gelegenheid te stellen onderling tot overeenstemming te komen. Aan partijen is meegedeeld dat voor het geval zij niet tot overeenstemming zouden komen op 6 april 2010 vonnis zal worden gewezen. Bij brief van 30 maart 2010 hebben de advocaten van eiseressen aan de voorzieningenrechter meegedeeld dat partijen er niet zijn uitgekomen en alsnog verzocht vonnis te wijzen. Op 1 april 2010 is telefonisch aan partijen meegedeeld dat het vonnis één dag later op 7 april 2010 zal worden gewezen.

Ter zitting waren voor zover van belang aanwezig:

Aan de zijde van eiseressen: R. Bonci, senior legal counsel van EADS, P. Kleinsmids, hoofd juridische zaken van EADS en mrs. Khodabaks en Van Mourik.

Aan de zijde van de stichting: S. Coskun, advocaat van de stichting tijdens haar oprichting, en mrs. Kappert en Wildeman.

2. De feiten

2.1. Airbus is een dochtervennootschap van Airbus S.A.S. (Frankrijk), welke vennootschap is opgericht in 1969 als een Groupement d'Intérêt Economique (GIE), een consortium structuur naar Frans recht, door drie Europese vliegtuigmakers:

Aerospatiale Matra (Frankrijk), Daimler Aerospace AG (Duitsland) en Construcciones Aeronauticas SA (Spanje). De GIE was gevestigd te Toulouse.

2.2. EADS is op 29 december 1998 opgericht. In het uittreksel uit het handelsregister is als bedrijfsomschrijving opgenomen: ontwerpen, verwerven construeren, exploiteren, leasen, huren en overdragen van fabrieken of ondernemingen met betrekking tot de luchtvaart, vliegtuig, ruimte- en defensieindustrie.

2.3. EADS is houdster van het Benelux woordmerk EADS gedeponereerd op 18 februari 2000 (registratienummer 954346) en het internationale beeldmerk EADS (met gelding in de Benelux) gedeponereerd op 23 februari 2005 (registratienummer 861577) (hierna de EADS merken).

2.4. Airbus is houdster van het internationale beeldmerk Airbus (met gelding in de Benelux) gedeponereerd op 10 augustus 1982 (registratienummer 471782) en het internationale beeldmerk Airbus gedeponereerd op 16 juni 1993 (registratienummer 604878) (hierna de Airbus merken)

2.5. De onder 2.3 en 2.4 vermelde merken worden in de Benelux gebruikt. De websites www.eads.com en www.airbus.com waarop de merken worden gebruikt richten zich mede op de Benelux, waaronder Nederland.

2.6. EADS en Airbus zijn ondernemingen die beide wereldwijd actief zijn onder die namen. De namen EADS en Airbus worden als handelsnamen gebruikt in de zin van de Handelsnaamwet (hierna HNW).

2.7. Op 4 januari 2010 is de Stichting EADS Airbus Compensation Foundation opgericht (de stichting genoemd). Op 11 januari 2010 is EADS door de advocaat van de stichting hiervan op de hoogte gesteld.

2.8. De stichting vertegenwoordigt een aantal investeerders die in het verleden effecten van EADS hebben gekocht. Het doel van de stichting is het verhalen van schade op EADS die de investeerders menen te hebben geleden. In dat kader heeft advocatenkantoor Kennedy van der Laan in december 2009 namens deze investeerders een enquête procedure tegen EADS aanhangig gemaakt bij de ondernemingskamer.

In statuten van de stichting van 4 januari 2010 staat in artikel 3 voor zover van belang het volgende:

"(...) 1. Het doel van de Stichting is:

a. het vertegenwoordigen van de belangen van de Beleggers en de Belangenbehartigers in verband met de Vaststellingsovereenkomst waarvan de verbindend verklaring wordt verzocht aan het Gerechtshof Amsterdam krachtens de Wet Collectieve Afwikkeling Massaschade;

b. het verkrijgen en verdelen van financiële compensatie voor (een gedeelte van) de schade welke is geleden door Beleggers, en al hetgeen met het vorenstaande verband houdt of daaraan dienstig kan zijn, een en ander in de ruimste zin van het woord.

2. De stichting tracht dit doel te bereiken door onder meer:

a. Institutionele Beleggers en Belangenbehartigers de mogelijkheid te bieden zich als Deelnemer bij de Stichting aan te sluiten door het aangaan van een participatieovereenkomst;

b. het voeren van procedures bij de bevoegde rechter in Nederland in de zin van artikel 3:305a van het Burgerlijk Wetboek;

c. overleg voeren met EADS met het doel om een schikking van de vorderingen van Beleggers te bewerkstelligen;

d. één of meer Vaststellingsovereenkomsten met EADS en/of andere Partijen aan te gaan, strekkende tot schikking van de vorderingen van Beleggers, tegen finale kwijting of afstand van recht;

e. het innen van uitkeringen uit hoofde van de (collectieve) vorderingen van Beleggers, door EADS te verstrekken op grond van een rechterlijke uitspraak en/of vaststellingsovereenkomst (...)"

2.9. Bij brieven van 22 januari 2010 en 12 februari 2010 hebben eiseressen de stichting gesommeerd het door hun beweerd onrechtmatig handelen, alsmede de inbreuk op hun merken en handelsnamen door het gebruik van de tekens Airbus en EADS in de naam van de stichting te staken.

2.10. Bij brief van 5 februari 2010 heeft de advocaat van de stichting aan eiseressen uiteengezet dat zij namens de stichting betwist dat sprake is van inbreukmakend en onrechtmatig handelen aan de zijde van de stichting.

2.11. Op 8 maart 2010 heeft de stichting haar naam gewijzigd in "Stichting EADS Investors Compensation Foundation".

3. Het geschil

3.1. Eiseressen vorderen - na vermeerdering van eis -:

1. de stichting te bevelen om binnen twee dagen na betekening van dit vonnis iedere inbreuk op de merkrechten en/of handelsnaamrechten van eiseressen

op de EADS merken en/of Airbus merken te staken en gestaakt te houden, meer in het bijzonder de stichting te verbieden

(i) het teken EADS danwel een ander daarmee overeenstemmend teken als onderdeel van haar statutaire naam of handelsnaam te gebruiken; en/of

(ii) het teken Airbus danwel een ander daarmee overeenstemmend teken in haar statutaire naam of als handelsnaam te voeren, en/of

(iii) het gebruik van de (statutaire) handelsnaam Stichting EADS Airbus Compensation Foundation te staken en gestaakt te houden; en/of

(iv) het gebruik van de (statutaire) handelsnaam, Stichting EADS Investors Compensation Foundation te staken en gestaakt te houden;

2. de stichting te bevelen om binnen twee dagen na betekening van dit vonnis haar onrechtmatig handelen in de zin van artikel 6:162 BW ten opzichte van EADS en Airbus te staken en meer in het bijzonder de stichting te verbieden

(i) de naam EADS dan wel een ander daarmee overeenstemmend teken in haar statutaire naam of handelsnaam te gebruiken, en/of (ii) de naam Airbus danwel een ander daarmee overeenstemmend teken in haar statutaire naam of handelsnaam te gebruiken; en/of (iii) het gebruik van de statutaire naam Stichting EADS Airbus Compensation Foundation te staken en gestaakt te houden; en/of (iv) het gebruik van de statutaire naam Stichting EADS Investors Compensation Foundation te staken en gestaakt te houden;

3. te bepalen om indien de stichting niet volledig voldoet aan het onder 1 en 2 vermelde, dat dit vonnis in de plaats treedt van een notariële akte tot naamswijziging van de statutaire naam van de stichting in "Stichting Aeronautic Compensation Foundation" danwel "Stichting Aeronautic Investors Claims Foundation", danwel een nader door eiseressen te kiezen generieke naam, een en ander op de voet van artikel 3:300, tweede lid BW;

4. de stichting te bevelen binnen twee dagen na betekening van dit vonnis iedere onjuiste, onvolledige en misleidende uiting waaronder in de doelomschrijving van haar statuten te staken en gestaakt te houden, waardoor de onjuiste indruk ontstaat dat er reeds sprake is van een vaststellingsovereenkomst waarvan de verbindendverklaring op gezamenlijk verzoek van partijen verzocht wordt, waaronder mededelingen met de strekking en/of waarmee de suggestie wordt gewekt dat:

a) er reeds sprake is van een Vaststellingsovereenkomst; en/of

b) de verbindendverklaring van de Vaststellingsovereenkomst op gezamenlijk verzoek van partijen wordt verzocht; en/of

c) er reeds sprake is van onderhandelingen tussen EADS en de stichting omtrent een vaststellingsovereenkomst; en/of

d) de stichting is opgericht in samenspraak met EADS;

5. te bepalen dat indien de stichting niet volledig aan het onder 4 gevorderde voldoet dit vonnis in de plaats treedt van een notariële akte tot wijziging van de statuten van de stichting een en ander op de voet van artikel

3:300, tweede lid BW, zodat in de statuten niet meer de indruk wordt gewekt zoals onder onder sub a tot en met d is vermeld;

6. de termijn waarbinnen op grond van artikel 1019i Rv een bodemprocedure aanhangig dient te worden gemaakt, te bepalen op zes maanden na het in kracht van gewijsde gaan van dit vonnis;

7. de stichting te veroordelen in de volledige kosten van dit geding, daaronder begrepen de kosten van juridische bijstand conform artikel 1019h Rv, zoals weergegeven in productie 13 van eiseressen.

3.2. Eiseressen stellen hiertoe het volgende.

Tot voor kort gebruikte de stichting zonder toestemming van Airbus het teken Airbus als onderdeel van haar handelsnaam. Thans is het teken Airbus geschrapt als onderdeel van haar handelsnaam en gebruikt de stichting alleen nog het teken EADS. Eiseressen hebben er belang bij dat de stichting ertoe wordt veroordeeld het gebruik van het teken Airbus gestaakt te houden en zij handhaven derhalve hun vorderingen met betrekking tot het teken Airbus. Hoewel het hierna volgende standpunt van eiseressen alleen is opgeschreven voor het teken EADS, geldt het derhalve ook voor het teken Airbus.

3.3. De stichting maakt inbreuk op het merkrecht van EADS op grond van artikel 2.20, eerste lid sub c en d van het Benelux Verdrag inzake de Intellectuele Eigendom (BVIE). In sub c gaat het om gebruik in het economisch verkeer voor waren en diensten die niet soortgelijk zijn aan die waarvoor het merk is ingeschreven. De stichting gebruikt het teken EADS in het economisch verkeer door dit te gebruiken in haar handelsnaam om juridische acties en daarmee verband houdende diensten bij (voormalige) investeerders/aandeelhouders te promoten en financiële compensatie te verkrijgen en te verdelen. Dit zijn andere waren en diensten dan die waarvoor het merk is ingeschreven. Het feit dat de stichting geen winstdoelstelling heeft doet hier niet aan af. Het merk EADS is een bekend merk in de Benelux bij het relevante publiek. Zij heeft een aanzienlijk marktaandeel in de Benelux. Het relevante publiek wordt gevormd door het publiek waarop het merk is gericht. Dit zijn partijen die actief zijn in de luchtvaart, ruimte, veiligheid en defensie. EADS heeft geen toestemming gegeven voor het gebruik van het merk, de stichting heeft geen geldige reden om het merk te gebruiken en door het gebruik van het merk wordt ongerechtvaardigd voordeel getrokken uit en afbreuk gedaan aan het onderscheidend vermogen en de reputatie van het merk. Met betrekking tot de geldige reden geldt dat er voor de stichting geen noodzaak bestaat juist het teken EADS te gebruiken om aan haar publiek duidelijk te maken wat haar doel is. Er bestaan vele alternatieven om dat doel te verduidelijken. Daarbij vereisen de verschillende bepalingen in de wet zoals artikel 3:305a BW, de WCAM en de Handelsnaamwet (HNW) niet dat het doel van de stichting in de handelsnaam moet worden omschreven. Daarvoor zijn de statuten bedoeld. De stichting heeft dan ook geen eigen recht om het merk te gebruiken. Van afbreuk van de reputatie van een merk is sprake volgens

de jurisprudentie van [HvJEG in de zaak L'O-
réal/Bellure 18 juni 2009, IER 2009143](#), wanneer de waren en diensten waarvoor het inbreukmakende teken wordt gebruikt op zodanige wijze aan de zintuigen van het publiek appelleren, dat de aantrekkingskracht van het merk vermindert. Door het op een bepaalde manier gebruiken van een merk kan er dus sprake zijn van een negatieve uitstraling op het merk waaronder een onderneming haar diensten verricht of producten aanbiedt. Door de manier waarop de stichting het teken EADS gebruikt wordt afbreuk gedaan aan de reputatie van EADS om de volgende redenen. De handelsnaam van de stichting bevat de term "compensation". In het Nederlands betekent deze term "schadevergoeding" of "compensatie". In het Nederlandse woordenboek van Dale wordt compensatie vertaald als *"het goedmaken, het aanvullen of vervangen van iets dat tekortschiet of uitgevallen is"*. De term "compensation" roept een negatieve, suggestieve en schadelijke associatie op. Het gebruik van het teken EADS in combinatie met de term "compensation" brengt met zich dat het publiek EADS associeert met de negatieve lading van voornoemd begrip. De suggestie wordt gewekt dat EADS een verplichting heeft om schade te vergoeden op basis van een vaststellingsovereenkomst of de wet. Eveneens wordt de indruk gewekt dat de stichting is opgericht met het doel om schade aan investeerders te vergoeden vanwege onrechtmatig handelen van EADS. De Franse Autoriteit Financiële Markten (Autorité des Marchés Financiers) heeft echter bepaald dat er geen sprake is geweest van misleidende mededelingen door EADS omtrent de vertragingen in de productie van het A380 programma, waardoor een verplichting tot compensatie niet voor de hand ligt. De stichting gebruikt dus het merk bewust niet alleen om juridische acties tegen EADS uit te lokken, maar ook om gezamenlijke juridische acties te promoten op een manier waarbij het merk wordt geassocieerd met een negatief geladen term waarbij de indruk wordt gewekt dat EADS als gevolg van onrechtmatige daad schade dient te vergoeden. Hiermee wordt de reputatie van het merk aangetast. De stichting trekt door voornoemd gebruik ongerechtvaardigd voordeel uit de reputatie van het merk welk gebruik ook afbreuk doet aan het onderscheidend vermogen van het merk. De stichting gebruikt de bekendheid van het merk en de daarbij behorende goodwill om aandacht te trekken voor de diensten van de stichting. Een en ander resulteert in gevaar voor verwatering. Mocht artikel 2.20, eerste lid sub c BVIE niet van toepassing zijn dan valt het gebruik in ieder geval onder artikel 2.20, eerste lid sub d BVIE waarbij het gaat het om gebruik anders dan ter onderscheiding van waren of diensten. Deels gelden hiervoor dezelfde besproken criteria.

3.4. De stichting handelt vervolgens in strijd met artikel 5 en 5a HNW. De stichting maakt namelijk gebruik van een handelsnaam welke slechts in geringe mate afwijkt van de door EADS gebruikte handelsnaam. Hierdoor ontstaat verwarring bij het publiek omtrent de ondernemingen en de herkomst van de waren en diensten.

3.5. Eiseressen kwalificeren het handelen van de stichting ook als een onrechtmatige daad in de zin van artikel 6: 162 BW. De stichting gebruikt het teken EADS als onderdeel van haar handelsnaam op een manier waardoor de reputatie van EADS wordt geschaad. Dit terwijl de stichting voldoende alternatieven heeft om deze schade te voorkomen of te beperken zonder dat de doelstellingen van de stichting in het gedrang komen. De zorgvuldigheid in handelsverkeer brengt met zich dat een partij de verplichting heeft om bij de uitoefening van haar rechten en vrijheden rekening te houden met de gerechtvaardigde belangen van anderen en in dat kader schade te voorkomen en te beperken. De stichting handelt in strijd met de zorgvuldigheid die in het maatschappelijk verkeer betaamt.

Bij nader onderzoek is gebleken dat de stichting daarnaast ervoor heeft gekozen haar statuten zodanig te formuleren dat daardoor de indruk wordt gewekt dat de stichting in samenspraak met EADS is opgericht en er sprake is van een vaststellingsovereenkomst waarvan de verbindendverklaring op gezamenlijk verzoek van partijen wordt verzocht. Dit is in strijd met de feiten en de statuten hebben derhalve een misleidend karakter. Tot slot hebben eiseressen gelet op de aard van de inbreukmakende handelingen en het voortdurende onrechtmatig handelen een spoedeisend belang bij hun vordering.

3.6. De stichting voert - kort samengevat - het volgende verweer.

EADS heeft veel verliezen geleden de afgelopen jaren, met name door problemen rondom de Airbus superjumbo (het zgn. A380 programma). EADS heeft enkele jaren structureel positieve berichten verspreid en de investeerders niet voldoende geïnformeerd over de opgelopen vertragingen. Veel investeerders van EADS hebben daardoor verliezen geleden. Het geschil tussen partijen begon medio 2009 met de mededeling aan EADS dat verschillende investeerders een schadeclaim gingen indienen tegen EADS en haar bestuurders. EADS wil tot op heden op uitnodiging van de stichting niet in gesprek gaan over de schade die de (tot nu toe 15) investeerders die zich hebben gemeld, hebben geleden. Eiseressen hebben alleen gesteld dat de stichting inbreuk maakt op haar intellectuele eigendomsrechten en onrechtmatig jegens haar handelt. De stichting was toen zij daarvan op de hoogte werd gesteld, meteen bereid aanpassingen in haar naam door te voeren en heeft het teken Airbus uit haar naam verwijderd en voorgesteld het woord "Compensation" te veranderen in "Claims". Van een inbreuk op een merkrecht van eiseressen is niets gebleken. Er is ook geen sprake van handelsnaaminbreuk nu de naam die de stichting gebruikt niet kan worden gezien als het voeren van een handelsnaam.

Artikel 5 en 5a HNW zijn derhalve niet van toepassing. Tot slot handelt de stichting ook niet onrechtmatig jegens eiseressen. De specifieke verweren op deze punten komen - voor zover van belang - hierna bij de beoordeling aan de orde.

4. De beoordeling

4.1. De voorzieningenrechter is bevoegd kennis te nemen van onderhavige vorderingen aangezien de stichting in Amsterdam is gevestigd en omdat de beeerde inbreukmakende handelingen mede in dit arrondissement plaatsvinden.

4.2. Nu de stichting haar naam zodanig heeft gewijzigd dat zij het teken Airbus daaruit heeft verwijderd, hebben eiseressen geen belang meer bij haar vorderingen die zien op dit teken. Hoewel eiseressen hebben gesteld dat de stichting (mogelijk) voornemens is dit teken weer te gaan gebruiken, is hiervan niets gebleken. Het hierna besprokene heeft derhalve alleen betrekking op het gebruik van het teken EADS.

4.3. Eiseressen hebben gesteld dat de stichting met het gebruik van het teken EADS in haar handelsnaam, dan wel statutaire naam, inbreuk op haar merkrecht maakt op grond van artikel 2.20, eerste lid sub c en d BVIE. Sub c gaat om het gebruik in het economisch verkeer voor waren en diensten die niet soortgelijk zijn aan die waarvoor het merk is ingeschreven. Het gebruik van een handelsnaam, dan wel statutaire naam, dient over het algemeen niet ter onderscheiding van waren of diensten zodat vooralsnog niet kan worden gesproken van gebruik zoals bedoeld in artikel 2.20, eerste lid sub c BVIE. Ook nu het in dit geval om een beschrijvende handelsnaam, dan wel statutaire naam gaat, lijkt deze bepaling vooralsnog niet van toepassing. Daarbij komt dat de stichting het teken EADS zonder commercieel belang of het behalen van economische voordeel gebruikt zodat ook geen sprake is van gebruik in het economisch verkeer. Het gaat immers niet om handelsactiviteiten met een commercieel doel nu de stichting bezig is met belangenbehartiging die slechts kan uitmonden in liet verkrijgen van financiële compensatie.

4.4. Op onderhavige zaak is artikel 2.20, eerste lid sub d BVIE van toepassing waarbij het gaat om liet gebruik van een teken anders dan ter onderscheiding van waren en diensten. Van inbreuk is dan sprake als het teken wordt gebruikt zonder geldige reden en van dat teken ongerechtvaardigd voordeel wordt getrokken of afbreuk wordt gedaan aan het onderscheidend vermogen of de reputatie van het merk.

4.5. Vooralsnog is aannemelijk dat de stichting - in tegenstelling tot hetgeen eiseressen hebben gesteld - een geldige reden heeft om het teken EADS op in haar naam te gebruiken. Er is een geldige reden voor de stichting om een teken te gebruiken dat aan haar publiek duidelijk maakt wat haar doel is. De stichting zal in haar naam een verwijzing mogen gebruiken om duidelijk te maken waar zij voor staat teneinde mogelijk gedupeerde investeerders te bereiken. Zij heeft in eerste instantie gekozen daarvoor de naam stichting EADS AIRBUS COMPENSATION FOUNDATION te gebruiken en nadien de naam gewijzigd in stichting EADS INVESTORS COMPENSATION FOUNDATION. Door deze wijziging heeft zij al een concessie gedaan. Het gebruik van de term EADS kan als enigszins refererend worden beschouwd en dient ertoe een link te leggen meent haar doelstelling. Van het bestaan van een gelijkwaardig alternatief is vooralsnog niet gebleken. Dat er in de praktijk stichtingen van

belangenbehartigers bestaan zoals de Stichting Hypotheekleed en Stichting Leaseverlies die een meer generieke omschrijving in haar naam gebruiken, doet niet af aan het belang van de stichting het teken EADS te gebruiken. Aannemelijk is dat de stichtingen met een meer generieke omschrijving immers gemeen hebben dat de belangen waar zij voor opkomen in het algemeen al meer bekendheid genieten zodat een verwijzing naar het betreffende product of de onderneming niet nodig is. Ook de omstandigheid dat er andere wijzen zijn om publiek te informeren en deelnemers te werven zoals het gebruik van een website doet niet af aan de omstandigheid dat de stichting belang heeft bij het gebruik van het teken EADS in haar huidige naam.

4.6. De stichting maakt met het gebruik van het teken EADS feitelijk slechts refererend gebruik van dit teken om aandacht te trekken van mogelijk gedupeerde investeerders. Er wordt geen concurrentie-voordeel uitgetrokken. Onder deze omstandigheden kan niet worden gesproken van een ongerechtvaardigd voordeel dat door de stichting door dit gebruik wordt behaald.

4.7. Vooralsnog is ook niet voldoende aannemelijk geworden dat het publiek een verband zal leggen tussen het merk EADS en de diensten van de stichting. De mogelijk gedupeerde investeerders die gebruik maken van de diensten van EADS zijn op de hoogte van het geen tussen EADS en de investeerders heeft gespeeld en zullen niet in verwarring raken van de combinatie van het teken EADS en de belangenbehartiging die de stichting voor ogen heeft.

Door het gebruik van het teken EADS als naam van de stichting wordt ook niet gesuggereerd dat het een onderdeel van het concern EADS betreft. De woorden investors en compensation en foundation stralen niet uit dat het gaat om bedrijfsmatig handelen van een onderdeel van het EADS concern. In die zin wordt geen afbreuk gedaan aan het onderscheidend vermogen.

4.8. Eiseressen stellen vervolgens dat het gebruik van het teken EADS in combinatie met het woord "Compensation" in de naam van de stichting op een negatieve wijze aan de zintuigen van het publiek appelleert en dat daarmee de aantrekkingskracht van het merk EADS vermindert. Dit standpunt wordt niet gevolgd. Het gebruik van het merk EADS in combinatie met woord "compensation" heeft niet per definitie de door eiseressen gestelde negatieve uitstraling.

Uit deze combinatie van woorden kan immers niet worden afgeleid dat EADS heeft erkend onrechtmatig te hebben gehandeld en een schadevergoedingsverplichting heeft geaccepteerd. De naam Stichting EADS Investors Compensation Foundation suggereert dat vooralsnog niet. Ook wordt met deze naam niet de indruk gewekt dat EADS de stichting heeft opgericht, danwel dat dit in samenspraak is gebeurd. Juist door het gebruik van het teken EADS in samenhang met de andere in de naam gebruikte termen wordt duidelijk wat het doel van de stichting is. Niet aannemelijk is dat door dit gebruik de aantrekkingskracht en de goodwill van het merk EADS vermindert. De stichting verwijst zoals zij heeft aangevoerd met het woord "investors" ook duidelijk naar de investeerders van EADS hetgeen

beter aansluit bij de doelstelling van de stichting. Door het weglaten van het teken Airbus is het gevaar voor eventuele reputatieschade aan het Airbus concern, dat niet direct in de statuten van de stichting wordt genoemd, geweken. Een en ander leidt tot de slotsom dat de stichting door het gebruik van het teken EADS geen afbreuk doet aan de reputatie van EADS en niet handelt zoals in artikel 2.20, eerste lid sub d BVIE vermeld. Er derhalve geen sprake is van merkinbreuk op grond van dit artikel.

4.9. Nu de vordering met betrekking tot een inbreuk op het merkenrecht reeds op grond van het voorgaande zal worden afgewezen, zal het beroep van de stichting op de algemene exceptie voor refererend gebruik op grond van artikel 2.23, eerste lid BVIE verder onbesproken blijven.

4.10. De stichting handelt volgens eiseressen tevens in strijd met artikel 5 en 5a HNW. Dat standpunt wordt niet gevolgd. Op grond van artikel 1 HNW wordt onder handelsnaam verstaan de naam waaronder een onderneming wordt gedreven. Van een onderneming is volgens de wet sprake indien in een georganiseerd verband het oogmerk om materieel voordeel te behalen aanwezig is. Er is weliswaar sprake van een georganiseerd verband, maar nu de stichting handelt met het doel vergoeding te verkrijgen om de beweerde door de investeerders geleden schade te compenseren, kan niet worden gezegd dat de stichting handelt met het oogmerk van materieel voordeel. Dat laatste impliceert immers dat er een commercieel voordeel wordt behaald. Op grond van het voorgaande kan niet worden gesproken van het voeren van een handelsnaam in de zin van de HNW. De hierop gegronde vordering wordt dan ook afgewezen.

4.11. Vervolgens is de vraag aan de orde of het handelen van de stichting door het gebruik van het teken EADS in haar naam als onrechtmatig handelen in de zin van artikel 6:162 BW is aan te merken. De stichting is in principe vrij een naam te kiezen waarmee zij kan verwijzen naar haar doelstelling. Zij mag daarbij, tenzij er bijzondere omstandigheden zijn, geen inbreuk maken op intellectuele eigendomsrechten van derden. Uit het voorgaande volgt dat vooralsnog niet is komen vast te staan dat sprake is van reputatieschade of een andere inbreuk op een intellectueel eigendomsrecht van eiseressen. Daarnaast is ook niet aannemelijk dat eiseressen op enigerlei wijze schade hebben geleden door het handelen van de stichting. De stichting heeft slechts een klein bereik en het aantal gedupeerde investeerders die zij wil bereiken en zal bereiken, inmiddels zijn dat er in totaal 15, is relatief gering.

4.12. Tot slot vorderen eiseressen in liet kader van onrechtmatige daad de stichting te bevelen de door haar gestelde onjuiste, onvolledige en misleidende uitingen in haar statuten te staken. Vaststaat dat in de statuten is vermeld wat het doel van de stichting is een hoe zij dat wil bereiken. Daargelaten de vraag of deze uitingen van de stichting een misleidend karakter hebben, is de vordering tot wijziging van de statuten pas op de zitting toegelicht. De stichting heeft derhalve nauwelijks gelegenheid gehad een en ander te bezien en heeft hierover

met eiseressen geen overleg kunnen voeren. Daarbij komt dat de stichting ter zitting zich bereid heeft getoond de statuten aan te passen overeenkomstig de feitelijke stand van zaken in het geschil tussen EADS en haar investeerders. Hoewel partijen hierover na de zitting in overleg zijn getreden, is vooralsnog niet gebleken dat de mogelijkheden op dit punt zijn uitgeput. In dit stadium ziet de voorzieningenrechter dan ook geen aanleiding vooruit te lopen op de uitkomst van het overleg tussen partijen. Dit onderdeel van de vordering zal dan ook eveneens worden afgewezen.

4.13. Eiseressen zullen als de in het ongelijk gestelde partij in de proceskosten worden veroordeeld. De stichting heeft gevorderd eiseressen te veroordelen in de volledige (proces) kosten, op grond van artikel 1019h Rv en deze gesteld op een bedrag van EUR 15.688,50 (productie 6 van de stichting). Deze kosten kunnen uitsluitend worden toegewezen voor zover het gaat om kosten samenhangend met de inbreuk op intellectuele eigendomsrechten en voor zover deze kosten redelijk en evenredig zijn. Gezien de betwisting van de hoogte van deze kosten en met toepassing van de hiervoor genoemde criteria, met name de omstandigheid dat een deel van het gevorderde haar grondslag vindt in artikel 6:162 BW, zullen deze kosten in redelijkheid worden gesteld op een bedrag van EUR 7.500,00. De kosten zullen dan ook tot dat bedrag worden toegewezen.

De kosten aan de zijde van de stichting worden in totaal begroot op:

- vast recht	EUR	263,00
- voornoemde kosten		<u>7.500,00</u>
Totaal	EUR	7.763,00

5. De beslissing

- 5.1. weigert de gevraagde voorzieningen,
 - 5.2. veroordeelt eiseressen in de proceskosten, aan de zijde van de stichting tot op heden begroot op EUR 7.763,00,
 - 5.3. verklaart dit vonnis wat betreft de kostenveroordeling uitvoerbaar bij voorraad.
- Dit vonnis is gewezen door mr. N.C.H. Blankevoort, voorzieningenrechter, bijgestaan door mr. G.H. Felix, griffier, en in het openbaar uitgesproken op 7 april 2010.
-